خانواده پنج ستاره

اشتراک در شبکه‌های اجتماعی:
آدرس صفحه: https://mav

[1]

نشانه‌های خانواده موفق از منظر پیامبر اعظم(ص)

ابراهیم اخوی؛ روان‌شناس

اشاره

کارشناسان خانواده، شاخص‌های گوناگونی را برای موفقیت نهاد خانواده مطرح کرده‌اند و هر یک بر اساس اهداف و انتظاری که از کارکرد خانواده داشته‌اند، به بررسی عوامل تحقق آن اهداف پرداخته‌اند. در سبک زندگی اسلامی، آموزه‌های دینی به ارائه شاخص‌هایی مطمئن و همسو با تعالی خانواده هستند که آگاهی از آنها می‌تواند ضمن ارزیابی از وضعیت کنونی خانواده خود، به رشدیافتگی و ارتقای آن نیز کمک نماید. از این رو، در نوشته حاضر به تبیین پنج عامل ارتقای خانواده از منظر پیامبر اعظم(ص) پرداخته و شما مخاطبان فهیم خانه خوبان را از آن آگاه می‌کنیم.

پنج ستاره در یک نظاره

«إذا أرادَ اللّهُ بأهلِ بَيْتٍ خَيرا فَقّهَهُم في الدِّينِ و وقَّرَ صَغيرُهُم كبيرَهُم، و رزَقَهُمُ الرِّفقَ في مَعيشَتِهِم، و القَصْدَ في نَفَقاتِهِم، و بَصّرَهُم عُيوبَهُم فيَتُوبوا مِنها، و إذا أرادَ بِهِم غيرَ ذلكَ تَرَكهُم هَمَلاً؛ هرگاه خداوند خوبی خانواده‌ای را بخواهد، آنان را در دین آگاه کند، کوچك آنان بزرگ‌شان را محترم شمارد، در معیشت‌شان ملایمت و مدارا و در هزینه‌هایشان میانه‌روی روزي‌شان کند، به عیب‌هایشان بینا گرداند و در نتیجه از آنها دست بکشند و توبه کنند؛ و اگر برای خانواده‌ای خوبی نخواهد، آنان را به حال خود رها کند».

*** ایمان در متن زندگی**

خانواده‌های موفق، ایمان را در متن زندگی وارد می‌کنند نه در حاشیه آن. از نگاه روان‌شناسی دین هم زمانی دینداری تحقق واقعی پیدا می‌کند که درونی‌سازی شده باشد؛ یعنی اهل ایمان کسی است که بتواند چارچوب‌های زندگی خود را با معیارهای پذیرفته شده دینی تنظیم و بر اساس آن زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی خود را مدیریت کند. خانواده مذهبی کسی است که معیارهای مشخصی برای ارتباط با دیگران، مراعات حریم، درآمد حلال و سفره پاک، ایفای وظیفه نسبت به دیگران، شناخت حلال و حرام و مانند آن دارد. زندگی دینی، همراه با آگاهی از وظایف خود در حیطه‌های گوناگون و تلاش برای اجرایی کردن آنها معنا پیدا می‌کند.

*** احترام؛ گمشده زندگی مدرن**

در خانواده خوب، سلسله مراتب به درستی مراعات می‌شود و جایگاه افراد مشخص است. در تبیین سیستم خانواده از منظر روان‌شناسی هم چنین قانون مهمی وجود دارد. یکی از نشانه‌های خانواده موفق از نگاه روان‌شناسی، وجود رابطه‌ای مبتنی بر رعایت جایگاه در میان اعضای خانواده است؛ شاخصی که توسط پیامبر اعظم(ص) چنین توصیف شده است: خانواده‌ای مقبول خداوند است که در آن، کوچکترها به بزرگترها احترام می‌گذارند. با دیجیتالی شدن روان افراد در دنیای امروز، گزینه احترام بسیار کمرنگ شده و متاسفانه حرمت والدینی در میان خانواده‌ها به خوبی مراعات نمی‌شود که لازم است والدین ضمن مطالبه جدی آن از فرزندان، در فرایند تربیت کودکان نحوه و لزوم احترام را نهادینه‌سازی کنند.

*** معیشت آرام**

رضایت از زندگی می‌تواند دلایل و زمینه‌های متنوعی داشته باشد که یکی از آنها، داشتن معیشتی آرام است. این مهم زمانی تحقق می‌یابد که مسئول اقتصادی خانواده که عمدتا پدر خانواده است، به دلیل فراهم ساختن امکانات و آسایش زندگی، منتی بر کسی نداشته باشد و آن را موهبتی از سوی خداوند بداند. همچنین زمانی که همسران قدردان تلاش‌های یکدیگر در ایجاد زندگی آرام و موفق باشند، می‌تواند از یک معیشت مطلوب سخن گفت. ورود مرد خانه به مسائل خرد در معیشت و کنترل تمام جزئیات آن، گاهی سبب ناآرامی‌هایی در خانه می‌شود که لازم است از آن پرهیز شود.

*** مصرف معتدل**

مصرف بهینه از امکاناتی که خداوند در اختیار یک خانواده قرار داده، نیازمند هوشمندی است. از نگاه دین، اهل ایمان کم‌هزینه و پرفایده هستند. زمانی که یک خانواده مذهبی توان مدیریت درآمد و مصرف درست آن را داشته باشند، فرصت بیشتری برای با هم بودن پیدا می‌کنند و در کنار آن می‌توانند نسبت به نیازمندان، زمینه نیکوکاری فزون‌تری را ایجاد کنند. امروزه با به لطف تبلیغات فراوانی که از سوی رسانه‌های گوناگون انجام می‌شود، ذائقه خانواده‌ها به ویژه همسران جوان به سمت مصرف‌گرایی سوق پیدا کرده و ناآرامی‌هایی را سبب شده است. قناعت و رضایت به آنچه روزی ما شده، خصوصیتی است که در همه قابلیت اجرایی شدن را دارد و به آرامش بیشتر خانوادگی کمک می‌کند. در طرف مقابل، سخت‌گیری نسبت به مصرف درست از سوی همسران هم خصلتی منفی به شمار می‌آید و خساست می‌تواند تنش‌های فراوان خانوادگی را سبب شود.

*** آگاه از عیب‌ها**

مشغول شدن به ایرادهای دیگران، طعمه‌ای شیطانی است که ما را توجه به مشکلات درون‌خانوادگی باز می‌دارد. خانواده خوب، توان تحلیل شرایط خود را دارد یا با زیرکی تمام از انتقادهای سازنده دیگران، راهی برای برون‌رفت از اشکال‌های خانوادگی خود پیدا می‌کنند. ممکن است ما در چرخه تکرار گرفتار آییم و از وجود مشکل در خانواده خود غافل شویم؛ مشکلاتی که می‌تواند دردسرهای بزرگی را در آینده ایجاد کند. گاهی با داشتن جلسه‌های خانوادگی می‌توان به ایرادهای خرد و کلان پی برد و زمانی دیگر با مراجعه به مشاوران مومن و حاذق خانواده، چنین بصیرتی ایجاد می‌شود. با تامل در نکته‌های راهگشایی که گاهی خداوند بر زبان دیگران جاری می‌کند، می‌توان زندگی شادتر و موفق‌تری را تجربه کرد؛ البته ناگفته نماند که هر نظری از سوی دیگران نمی‌تواند کاملا درست و پذیرفتنی باشد.

سخن آخر

در ابتدا و پایان سخن زیبای حضرت رسول(ص)، رمز عبوری برای رسیدن به این سعادت خانوادگی یا نقطه مقابل آن بیان شده است. همه خانواده‌ها توفیق داشتن چنین ستاره‌هایی را ندارند بلکه این امتیازها ویژه خانواده‌هایی است که زمینه‌های بارش رحمت الهی را بر سرزمین خانوادگی خود فراهم کرده‌اند؛ خانواده‌هایی که سبک زندگی دینی را برای خود برگزیده‌اند و با عبور موفق از فریب‌ها و وسوسه‌ها، زندگی پاک و آرام را جستجو می‌کنند. با آلوده کردن زندگی به گناه و حرام، خانه و اعضای آن هم به خودشان واگذار می‌شوند و مسیر تباهی را به جای تعالی خواهند داشت. خانه‌های خود را با نور ایمان و رفتارهای

[illegible]

خداپسندانه، پنج ستاره کنیم.

منبع روایت:

محمد محمدی ری‌شهری، میزان الحکمه، ج 3، ص 550، ح 5611

منبع: نشریه خانه خوبان، شماره98

برچسب‌ها:
خانواده، پنج ستاره، اخوی [2]

نشانی منبع:https://mava.iki.ac.ir/node/805

پیوندها
https://mava.iki.ac.ir/files/images/articles/5418545146874.jpg [2] [1]
https://mava.iki.ac.ir/tag/%D8%AE%D8%A7%D9%86%D9%88%D8%A7%D8%AF%D9%87%D8%8C-%D9%BE%D9%86%D8%AC-%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D8%B1%D9%87%D8%8C-%D8%A7%D8%AE%D9%88%DB%8C

[illegible]